

RAPORT GEODETY: PŁACE W BRANŻY GEODEZYJNEJ 2021

Zastępujemy na godziwe pieniądze

Po kilku latach przerwy znów przyglądamy się zarobkom geodetów i kartografów. W tym czasie ekonomiści, statystycy i politycy, a za nimi media – wszyscy informowali o kolejnych wzrostach wynagrodzeń. Czy w naszej branży jest podobnie?

Damian Czekaj

Postanowiliśmy to sprawdzić, organizując na Geoforum.pl ankietę internetową skierowaną do geodetów i kartografów. W dniach 10–16 stycznia wypełniło ją aż 1397 osób – to o połowę więcej niż w 2018 r., kiedy przeprowadziliśmy poprzednie badanie [pytaliśmy wówczas o płace brutto – patrz GEODETA 9/2018]. Ponieważ wynagrodzenia brutto ze względu na różne formy opodatkowania są trudno porównywalne, w najnowszym badaniu prosiłmy o podanie średniego miesięcznego wynagrodzenia netto w 2021 r. [analogiczne badanie wykonaliśmy

w 2016 r. – patrz GEODETA 7/2016]. Zadaliliśmy też kilka pytań charakteryzujących badanego i jego miejsce pracy (płeć, wykształcenie, staż pracy, forma zatrudnienia itp.). Uczestnicy mogli ponadto zostawić komentarz, z czego skorzystało blisko 13%. Płace kilkudziesięciu badanych, które wydały nam się reprezentatywne (od 2100 zł do 35 tys. zł), przedstawiliśmy na głównym wykresie. Wartości uśrednione z podziałem na różne kryteria pokazujemy na mapach i wykresie na kolejnych stronach.

• Jest wzrost

Czas jednak przejść do konkretnych kwot. Średnie miesięczne wynagrodze-

nie netto wszystkich uczestników badania w 2021 r. wyniosło 4446 zł. Dla porównania dodajmy, że według Głównego Urzędu Statystycznego przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw (czyli podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób) w październiku 2021 r. wyniosło 4260 zł netto. Średnia z naszej ankiety jest więc o blisko 200 złotych wyższa.

Spójrzmy teraz na zmiany wynagrodzeń geodetów w kolejnych latach. W badaniu na Geoforum.pl z 2016 r. (kiedy ostatni raz pytaliśmy o płace netto) średnie wynagrodzenie wszystkich ankietowanych wyniosło zaledwie 2391 zł. A za-

Miesięczne wynagrodzenie netto w 2021 r. w branży geodezyjnej i kartograficznej

tem w ciągu 5 lat wzrost sięgnął 86%! W tym samym okresie przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło tylko o 43%.

I jeszcze rzut oka na medianę, czyli wartość środkową, uznawaną za wskaźnik lepiej oddający rzeczywisty rozkład zmiennej niż średnia arytmetyczna, powyżej i poniżej której znajduje się taka sama liczba danych. Otóż w ciągu 5 lat mediana wynagrodzeń w geodezji wzrosła z 2000 zł do 3500 zł, czyli o 75%.

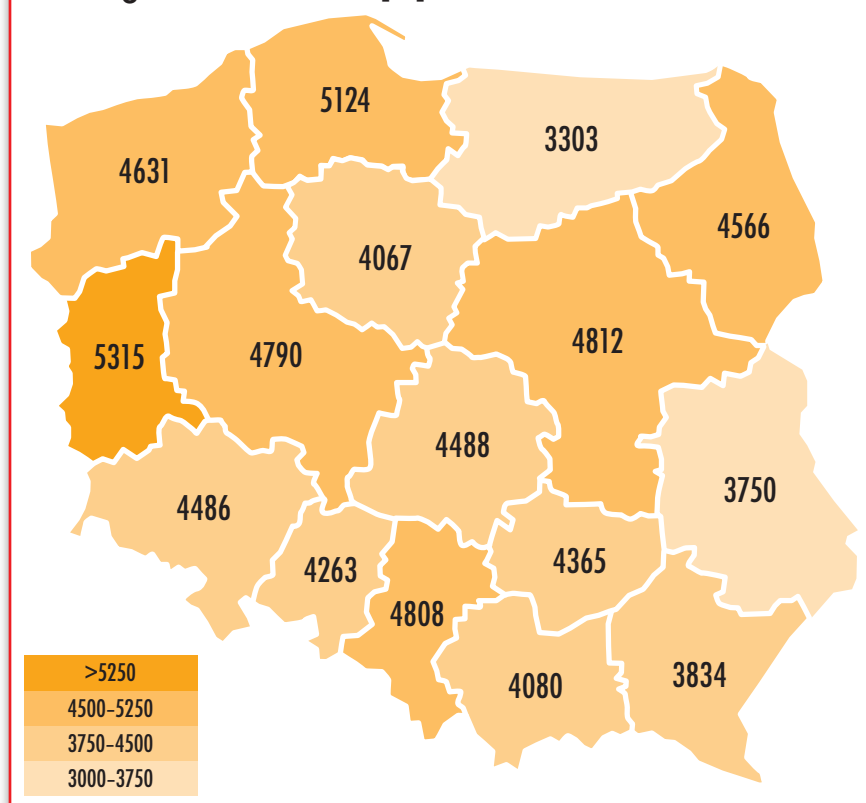
Jeśli do tego dodać, że inflacja w latach 2016–2021 wyniosła tylko ok. 14 procent, można by sądzić, że geodeci powinni być zadowoleni ze wzrostu swoich wynagrodzeń. Czy tak jest naprawdę, dowiemy się już za chwilę.

• Różne podziały

Oczywiście zarobki ankietowanych są bardzo zróżnicowane. Tych zarabiających najmniej i najwięcej dzieli ponad 30 tys. zł! W podziale na regiony różnice są dużo mniejsze, ale nadal zauważalne. Najlepiej zarabiają osoby zatrudnione w województwach: lubuskim (średnia 5315 zł; mediana 4000 zł), pomorskim (5124 zł; 3800 zł), mazowieckim (4812 zł; 3700 zł) i śląskim (4808 zł; 3800 zł). Są jednak, niestety, województwa, gdzie średnia płaca nie sięga 4 tys. zł: warmińsko-mazurskie (3303 zł; 3000 zł), lubelskie (3750 zł; 3050 zł) i podkarpackie (3834 zł; 3000 zł). Z kolei najniższą medianę odnotowaliśmy w woj. świętokrzyskim – 2980 zł.

Wśród respondentów dominowali mężczyźni (68%) i ich wynagrodzenia są zauważalnie wyższe niż kobiet. W przypadku średniej – 4955 zł do 3378 zł, a mediany – 3800 zł do 3000 zł. Śred-

Średnie miesięczne wynagrodzenie netto geodetów i kartografów w 2021 r. [zł]

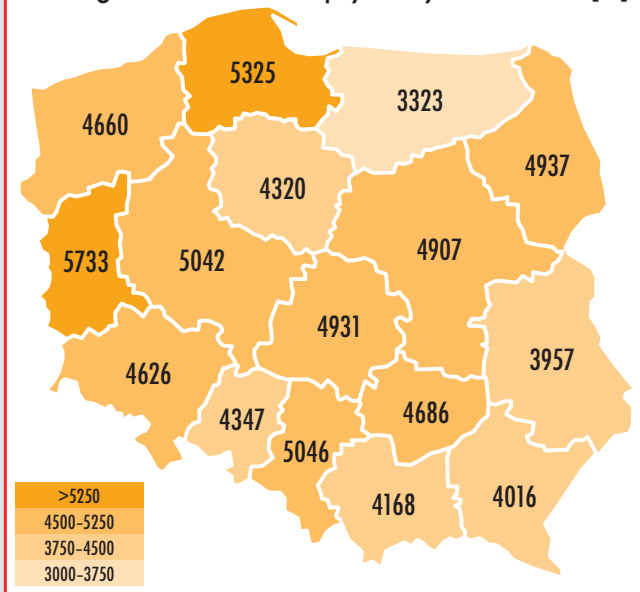

nio w branży geodezyjnej i kartograficznej kobiety zarabiają zatem tylko 68% tego co mężczyźni. Na problem ten zwróciła uwagę m.in. geodetka z woj. małopolskiego w uwagach do ankiety: „Kobiety z tym samym zakresem obowiązków co mężczyźni, niestety, dostają mniejsze wynagrodzenia”. Przyczyną takiego sta-

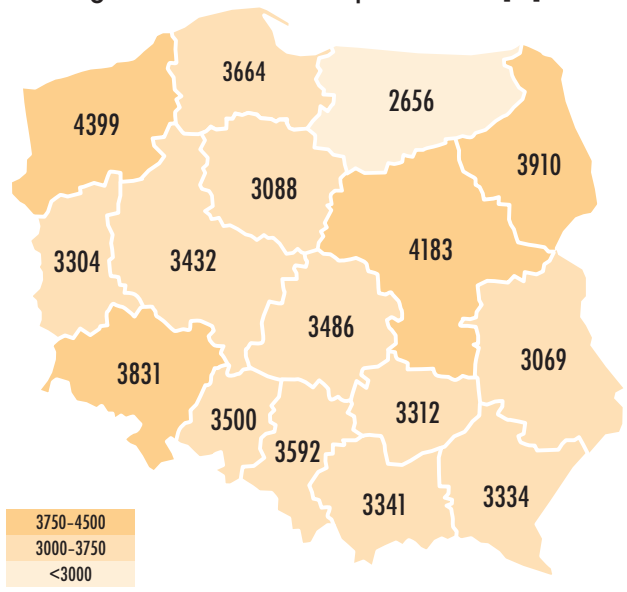
nu rzeczy na pewno jest jednak więcej. W naszej ankiecie w grupie najlepiej zarabiających, a więc osób prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek, kobiet jest zaledwie 13%.

Średnie wynagrodzenie netto geodetów i kartografów w sektorze prywatnym w 2021 r. [zł]

Średnie wynagrodzenie netto geodetów i kartografów w administracji w 2021 r. [zł]

Nieco ponad połowa ankietowanych (51%) wskazała, że ma wykształcenie magisterskie, a 37% – inżynierskie lub licencjackie. Z wykresu na s. 22 wynika niетrudna do przewidzenia prawidłowość, że im wyższe wykształcenie, tym wyższe wynagrodzenie. Ciekawostką jest natomiast to, że mediana dla obu tych grup jest taka sama i wynosi 3500 zł.

Cechą istotnie różnicującą wynagrodzenia jest staż pracy. Osoby pracujące powyżej 10 lat (39% ankietowanych) zarabiają średnio 5546 zł (mediana 4150 zł). Z kolei ci o stażu poniżej roku (5%) otrzymują na rękę średnio 2819 zł (mediana 2860 zł).

Uprawnienia zawodowe w dziedzinie geodezji i kartografii w przynajmniej jednym zakresie ma zaledwie 26% respondentów. Osoby bez uprawnień zarabiają średnio 3886 zł (mediana 3200 zł), z uprawnieniami w jednym zakresie – 5622 zł (4500 zł), a przy większej liczbie zakresów – 6316 zł (4550 zł).

• Gdzie najlepiej

Zdecydowana większość ankietowanych zajmuje się „klasyczną geodezją”: obsługą inwestycji, pomiarami sytuacyjno-wysokościowymi,

inventaryzacjami, tworzeniem map do celów prawnych, podziałami nieruchomości, ustalaniem granic czy modernizacją EGiB. W sektorze prywatnym pracuje aż 80% uczestników. Ich średnie zarobki to 4631 zł, a mediana – 3500 zł. Wśród nich są zarówno pomiarowi zarabiający najniższą krajową (w 2021 r. wynosiła ona 2060 zł netto), jak i prezesi oraz właściciele dużych firm z płacami przekraczającymi 30 tys. zł.

Miesięczne wynagrodzenie netto w 2021 r. w branży geodezyjnej i kartograficznej

W administracji rządowej znalazło zatrudnienie 3% badanych, a samorządowej – 16%. Różnica wynagrodzeń w tych dwóch grupach jest zauważalna. W administracji rządowej średnia pensja to 4248 zł, a w samorządowej – 3491 zł. W gronie najlepiej zarabiających są dyrektorzy wydziałów, kierownicy ODGiK-ów oraz geodeci miast i powiatów – ich pensje sięgają nawet 10 tys. zł.

Pracownicy szkół, uczelni i instytucji naukowych stanowią zaledwie 1% respondentów. Ich średnie wynagrodzenie to 5118 tys. zł. Zatrudnieni na uczelni (wykładowcy, adiunkci) zarabiają nawet 6–7 tys. zł, a nauczyciele przedmiotów zawodowych w technikum – 3–5 tys. zł.

Jeżeli chodzi o formę zatrudnienia, to najczęściej ankietowanych ma umowę o pracę na czas nieokreślony – 61%. Ich średnie wynagrodzenie wynosi 3792 zł, jest więc sporo niższe od średniej z całej ankiety. Statystykę zawiązują bowiem osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek (19%). Zarabiają one średnio 7754 zł (mediana 6 tys. zł). „Na czarno” pracuje natomiast zaledwie 2% uczestników ankiety. Wielu badanych zwróciło jednak uwagę w komentarzach, że formalnie, zgodnie z umową, otrzymują najniższą krajową, a „pod stołem” resztę.

• W komentarzach bez zmian

Mimo wzrostu płac w ostatnich latach aż 78% badanych określiło swoje obecne wynagrodzenie jako niesatysfakcjonujące. Jest to wskaźnik o 6 punktów procentowych niższy niż w 2016 r., ale o jeden punkt wyższy od tego z 2018 r. Skalę niezadowolenia dobrze obrazują komentarze do ankiety. „Wynagrodzenie jest bardzo niskie, wręcz śmieszne. Po prawie roku pracy w geodezji uważam, że wiedza oraz odpowiedzialność nie jest adekwatna do wypłaty. Przykro, ponieważ praca sama w sobie jest fajna, ale niestety ze względu na niskie zarobki (także w przeszłości nie liczę na to, że będzie lepiej), myślę o zmianie branży” – napisała geodetka z woj. małopolskiego zajmująca się składaniem operatów, inwentaryzacjami i mapami do celów projektowych.

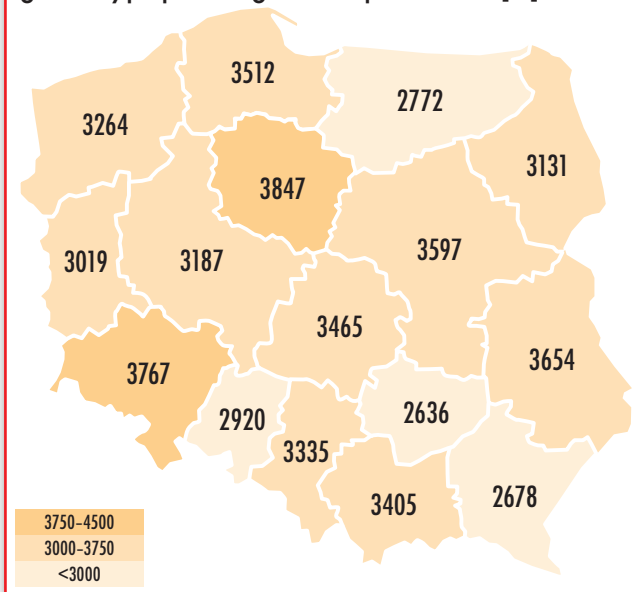
Jednocześnie badani narzekają po pierwsze, na inflację: „Wszystko idzie do góry, tylko nie pensje” – geodeta z woj. mazowieckiego. Po drugie, na niskie ceny za usługi: „Nie będzie dobrej płacy w geodezji, póki nie będzie wspólnych cen za usługi geodezyjne, a te ustala-

przedsiębiorców” – geodeta z woj. mazowieckiego. Po trzecie, na zmiany w podatkach: „Sytuacja polityczna i podatkowa uniemożliwia pracodawcy zwiększenia wypłat” – kierownik projektu z woj. mazowieckiego.

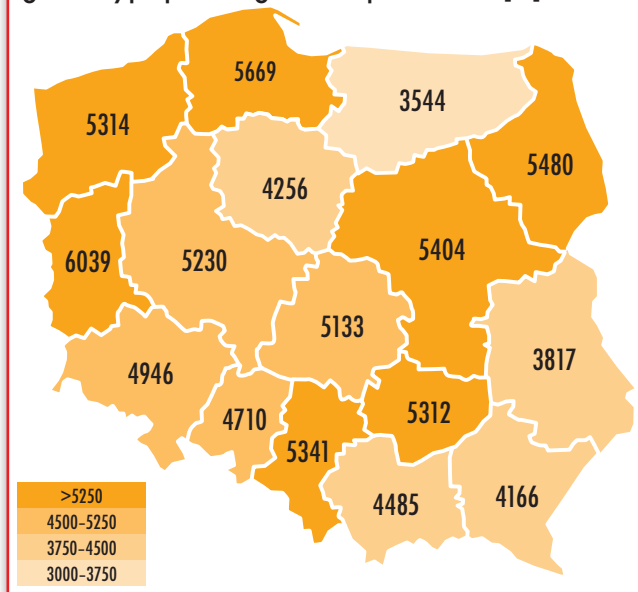
Jednak nie wszyscy komentujący tylko narzekają. Niektórzy starają się szukać rozwiązań. „Co mogłoby spowodować poprawę wysokości wynagrodzeń w dziedzinie geodezji? Ujednolicenie cenników firm geodezyjnych – wprowadzenie minimalnych stawek za wykonywane prace, różna wysokość minimalnego wynagrodzenia dla pracowników o różnym poziomie wykształcenia, prowadzenie firm przez osoby posiadające uprawnienia, kontrole podpisywania prac geodezyjnych przez osoby niez-

Średnie wynagrodzenie netto kobiet w branży geodezyjnej i kartograficznej w 2021 r. [zł]

Średnie wynagrodzenie netto mężczyzn w branży geodezyjnej i kartograficznej w 2021 r. [zł]

trudnione w firmie... I wiele, wiele więcej” – napisał geodeta z woj. małopolskiego.

Sytuację pracowników administracji diagnozuje z kolei kierownik działu w urzędzie w woj. wielkopolskim: „Zwracam uwagę na bardzo niskie zarobki pracowników administracji samorządowej,

gdzie wymagania spowodowane choćby cyfryzacją zasobów czy informatyzacją usług wymuszają stałą konieczność podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Samorozwój pracowników jest oczywiście bardzo ważny i wręcz konieczny, ale powinny iść za tym realne wzrosty

zarobków. Coroczne, ale i bardzo nieregularne (czyt. niepewne) podwyżki na poziomie 100–200 zł w żaden sposób nie są adekwatne do poziomu inflacji i nie stanowią zachęty dla młodych geodetów, by chcieli podjąć pracę w administracji samorządowej. W ostatnim czasie uwagę zwraca bardzo duży odpływ z naszej branży pracowników młodych, a więc takich, którzy w przyszłości mieliby stanowić główną siłę napędową ośrodków. Średnia wieku pracowników samorządowych niebezpiecznie więc wzrasta, a do rekrutacji staje coraz mniej kandydatów. Po ponad 30 latach pracy z ok. 4000 zł netto na stanowisku kierowniczym trudno jest nie martwić się o byt rodziny. Cóż, taki mamy ład, przepraszam – klimat”.

Chcesz zatem, Drogi Czytelniku, znaleźć się w wąskim gronie najlepiej zarabiających geodetów i kartografów? Nic prostszego – spójrz na nasze wykresy. Wystarczy być mężczyzną z wykształceniem wyższym (najlepiej z dyplomem lub tytułem profesora), stażem pracy powyżej 10 lat, posiadającym uprawnienia zawodowe w kilku zakresach i prowadzącym działalność gospodarczą na własny rachunek. A już poważnie mówiąc, to niemal powszechny brak satysfakcji geodetów z wynagrodzenia jest całkowicie uzasadniony. Zdecydowana większość z nas ma wykształcenie wyższe, a zarabia zaledwie w okolicach średniej krajowej. Wprawdzie wykazała to dobrowolna ankieta z nadreprezentacją młodych mężczyzn bez uprawnień (a nie obiektywne badanie rynku). Ale czy i tak nie powinno być to przedmiotem troski dla tak licznych u nas organizacji branżowych?

Damian Czekaj

Średnie wynagrodzenie netto geodetów i kartografów w 2021 r. [zł]

Kryteria podziału		%	wynagrodzenie
Płeć	kobieta	32	3378
	mężczyzna	68	4955
Wykształcenie	podstawowe	1	2333
	średnie	10	3774
	licencjackie lub inżynierskie	37	4297
	magisterskie	51	4649
	doktorat lub wyżej	1	6348
Staż pracy	do roku	5	2819
	1–5 lat	31	3415
	5–10 lat	25	4294
	powyżej 10 lat	39	5546
Uprawnienia zawodowe	w jednym zakresie	11	5622
	w więcej niż jednym zakresie	15	6316
	brak	74	3886
Podstawowe miejsce zatrudnienia	sektor prywatny	80	4631
	administracja rządowa	3	4248
	administracja samorządowa	16	3491
	szkoła, uczelnia lub instytucja naukowa	1	5118
Forma zatrudnienia	umowa o pracę na czas nieokreślony	61	3792
	umowa o pracę na czas określony	12	3272
	umowa na okres próbny	1	3058
	umowa na zastępstwo	1	2436
	umowa o dzieło lub zlecenie	4	3077
	działalność gospodarcza na własny rachunek „na czarno”	19	7754
Wszyscy uczestnicy ankiety	100	4446	